

Register

- Abbe, Ernst Karl 128
Afrika, tuberkulose 223
Aker sykehus 220
Akerselva 287f.
Albertine 185f.
Albertine 285
alder, som sykdom 157
alderdomssvakhet 298
Alexander Kiellands plass, Oslo 281
alkohol 182f.
alkoholforbruk, 1920-årene 302
alkoholforbruk, Norge, SSB 183
Alnæs, Eyvind, komponist 198
alternativ medisin 307f.
Anatomigården 71, 84
anestesi 229
angina pectoris 320
angst 199
annuus horribilis, på sjøen, 1894 286f.
antibiotika 161f.
antibiotikaresistens 317
antiflogistika 319
antiseptikk 229
Arbeider-Foreningenes Blad 142
arbeidsmedisin 289f.
arbeidsoppgaver, legens 226f.
Arbeidstilsynet 286
Arentz-Hansen, Cecilie 238
Aristoteles 105
aseptikk 229
assosiasjonsånd 88
atferd, hygienisk 153, 207
autonomi, leger 237
aviser, som partipresse 314
badeanstalter 209f.
bademester 244
bakgårder 264f.
Balestrand 314f., 326
balneologi 209f.
barnevandringer 140f.
Batt, Nicolay 199
bedriftshelsetjeneste 221
befolkning, Kristiania/Oslo 261
begrensninger, sosiale, etter 2. verdenskrig 313
behandlingsfunksjon, legens 226f.
behovshierarki, Maslows 274
beinbrudd, opphengskrybbe for 77
Bentsen, Bent Guttorm 298
beredskap, yrke og 293
Bergen kommunale sykehus 215
Bergen Mentale Sykehus 178
Bergen, leiligheter, små 304
Bergfjordingen, Christiania 266
Bergslien, Knud, kunstner 154
Berlin 295
Berlin, Kristiania som kopi av 263
bibliotek, medisinsk 85f.
Bichat, Marie Francois Xavier 107
bilsalg, rasjonering av 313
bindingsverk, utmurt 261
Bislet Teglverk, Kristiania 291
Bjerregaard, Henrik Anker 86
Bjørneboe, Jens 112
Bjørnson, Bjørnstjerne 143, 185
Blich, Lauritz Christian Frederik 99
blokade 44
Boeck, Christian 103
Boeck, Wilhelm 134
bolig, elementer i 278f.
boligbygging, bærekraftig 271
boligbygging, som demografisk faktor 312f.
boligens sfærer 278f.
boliger, funksjon av, Kristiania, 1890-årene 273f.
boligindustrien, som politisk faktor 269
boligkrakket 1899 257, 269f.
boligkvalitet, variasjon, markedet, livsfaser 277
boligmarked, stabilitet og 277f.
bolignød, strukturell 268f.
boligundersøkelser, Axel Holsts 271f.
Botsfengselet, Christiania 178

Bourdieu, Pierre, kapitalbegrep 151, 296
 Brehmer, Hermann 210
 Broad Street, vannpumpe 113f.
 Broch, Ole Jacob 310f.
 Broussais, Francois-Joseph-Victor 231
 Brownske system 106
 Brownske system, sykdomsforståelse 73
 Bruun, Julius, pastor 244
 bryggerier 182f.
 brystsvakhet 1795 30
Bud efter Lagen, maleri, Christian Krohg 235
 bybrann 265
 byggeindustri 257f.
 byggevirksomhet, sosiale ringvirkninger 268
 byrotter 264
 Baardsen, Gjest, legendarisk stortyv 97
 Calmette, Albert 220
 Cellularpathologie 125f.
 Cellularpathologie, Virchows forelesninger 1858 127f.
 Central Park, New York 275
 Sentralkomiteen (vedrørende kolera) 99
Champagnepiken 180f.
 Charleston, dans 295f., 302
 Christian Frederik 68f.
 Christiania 1800 11f
 Christiania 1859 14
 Christiania Elektricitetsværk 265
 Christiania havn 1800 20
 Christiania, kolera 1853 126f.
 Christiania, murtvang 1624 260
 Christophersen, Christian Eilert Rasch, gründer 269
 Coale's indeks 62
 Colbjørnsdatter, Anna 50
 contagier 103f., 108, 112
 Daisy, Christian Skredsvigs datter 237
 dampskip 98
 Danielssen, Daniel Cornelius 125f., 133f., 137
 danskebåten, koleraen 1853 126
 Darwin, Charles 125f.
 deltidbruk 282
 demografiske transisjon 9f., 23f., 35f., 60f.
 demokrati, Oldenburgs "third places" og 280f.
 Den Sosialdemokratiske Forening 271
Der Zauberberg 211
 Det kongelige Frederiks Hospital, København 70
 Det kongelige kirurgiske akademi, København 70
 Det norske medicinske Selskab 88
 Det norske medicinske Selskab, legers oppdatering og 237f.
 Diakonisseanstalten, Christiania, sykepleierutdanning 244
 diaré 1795 31f.
 difteri 168f.
 Diriks, Carl Frederik, fyrdirektør, kunstner 262
 distriktsleger 16
 distriktsleger, samfunnsinnsats, 1800-tallet 233
 diversitet, sosial, i Norge 150
Doktorbesøg, maleri 228
 doktorgrad, første norske. Frederik Holst om radesyke 74
 Dolhuset, Oslo 12
 drabantbyer 312f.
 Drammen, kolera 1832 99
Drammens Adresse 142
 droger 82
 drømmetydning 187f.
 Dunant, Henri 137
 Dybbøl skanse, slaget ved 142
 Dybwad, Vilhelm, visedikter 287
 dysenteri 54
 dødelighet 16f., 296f.
 dødelighet, utjevning av, demografiske transisjon 304
 dødelighetsfall, befolkningsøkning og 300
 dødsårsaker by/land 1925 299
 dødsårsaker, Akershus 1801-1815 54
 Edy, John William, kunstner 11f., 20, 323
 Efskind, Leif 317
 Eg Asyl 178
 Egeberg, Christian August 142
 Eidsvolds Bad 210
 Elektrisitet, i medisinen 307f.
 elementlæren 105f.
 embetsmenn, distriktsleger som 227
 emigrasjon 64, 148f.
 empiri 197
En Folkefiende 133, 170f.
En Handske 185

encephalitis lethargica, etter spanskesyken
 301
 Enerhaugen 268
 Ensliges Landsforbund 313
 epidemiske sykdommer, dødelighet 1868-
 1869 120f.
 ernæring, og dødelighet 1815 58
 erysipelas 161
 eternarkose 229f.
 Evang, Karl 314ff.
Eventyr til Ellen, dikt 198
Eyes wide shut, film 188
Eyr, tidsskrift 84f., 111
 Fabrikktilsynsloven av 1892 285
 fagutvikling, for leger 91f.
 familiebruk 64f.
 fargemetoder, mikroskop 128f.
 farmakologisk drogesamling, Frederik
 Holst og 83, 132
 farmakopé, Frederik Holst og 230
 faseforskyving, transisjoner 37f.
 fastlegeordning 256
 fattigdom, tuberkulose og 191f.
 fattighus, sykehus som 90
 Fattigsverige 149
 fattigvesenet, Frederik Holst og 175f.
 Fauchard, Pierre 152
 Fellesmeieriet, Oslo 290
 ferdighus 271
 Finland, sult 1866-1868 149
 Fischer, Adolph, arkitekt 218
 fiskerilegeordningen 286
 fiskevær 286
Fjeldeventyret 86
 flekktufus, Schlesien 126
 flom 49
 folkehelse 1925 296f.
 folkehelse, bomiljø og 257f.
 folkehelse, forutsetninger for 11f.
 folkehelse, hygienisk boligstandard og
 260f.
 folkemedisin, betydning av, 1800-tallet 231
 folkemedisin, og empiri 107
 folkemedisinsk hjelp 160
 forebyggende tiltak, gjennomføring 306
 forelesningsreferater, håndskrevne 71f.
 forelesningsreferater, indremedisin, 1800-
 tallet 231
Forholdsregler mod Lungetæring, plakat 203f.
 Formannskapslovene av 1837 96
 forstoppelse 1796 32
 fotografier, folk flests, som kilde 313f.
 Frank Johann Peter. 15
 Frankenau Rasmus 15
 Fredriksten festning 1718 49
 Freud, Sigmund 187f.
 Fuchs, Caspar Friedrich 117
 funksjonalismen 280f.
 fødselskohorter 17
 Fødselsstiftelsen, Christiania 71
 fødselsstiftelsen, Christiania,
 jordmorutdanning 241
 fødsler 1925 299
 Faaborg, Finn, kunstner 306f.
 Gade. Fredrik Georg 203
 Galdefeber 1795 31
 Galenos 195f.
 galgenhumor, ved kolera 191
 galle, gul 104
 galle, svart 105
 gangkoner 244
 Gartnerhallen, Oslo 290
 Gaustad asyl 177
 Gehl, Jan, arkitekt 281
 generasjonsskifter 62f.
 Gerhardsen, Einar 313
 giftermål, og militærtjeneste 62
 giktfeber 317
 gips 229
 Gisløy, Øksnes, Vesterålen, eldste
 tuberkulosefunn 182f.
 glade 20-år 302f.
 Glittre (Nittedal) 216f.
 Gløersen, Jacob, kunstner 228
 Goffmann, Erving, sosiolog 279
 gonoré 318
 gravfunn, sykdommer og 192
 Grefsen Bad (og sanatorium) 212 f.
 Grosch, Christian Heinrich 175f., 263
 grupperettet medisin 104
 gudstro, sykdomsmestring og 199
 Guérin, Camille 220
 Guldberg, Cathinka 245f.
 gullalder, sosial, allmennmedisin 316
 gullmedalje, Skjelderups 74
 Görbersdorf, Schlesien 210f.
 Hagavik 215, 217
 Hals, Harald, arkitekt 280f.

- Hammeren kraftverk 265
hamskiftet i jordbruket 65f.
Hamsun, Knut 269
Handbuch der historisch-geographischen Pathologie
117f.
Hansen, Gerhard Henrik Armauer 125f.
Hanssen, Klaus 203, 215f.
Harastølen (Luster i Sogn) 217f.
Haraucourt, Edmond, lyriker 278
Harvey, William 106
Hauge, Hans Nielsen 97, 140f.
Haugen, Endre, distriktslege 305
Hauger, Kristian, komponist 302
Haukeland sykehus, Bergen 253f.
Heiberg, Christen 81, 244
Heiberg, Jacob Munch, kvinnelig leger og
239
Heimbeck, Johannes 220
Heister, Lorentz 228
helhetssyn, vitenskapelig 103
helse, holdninger til 321
helse, individuelt eller sosialt anliggende
233f.
helse, opplevd, som premiss 170f.
helse, som balanse 105f.
helse, som samfunnsanliggende 16
helsefarer, dynamikk 42f.
helsehistorie, systematikk 157f.
helsehjelp, kommersielt utnyttbar
kompetanse 233
helseoppfatning, folkehelse og 310f.
helseoppfatninger, styrende 163f.
helsetjenesten, transisjon i 253f.
helsetjenester, kommunalt ansvar 96
helsevesenet, utvikling rundt 1900 225f.
Henle, Jakob 201
Hersleb Peder 16
Hertzberg, Peder Harboe ("potetprest") 45
Heyerdahl, Hans, kunstner 180f.
Hirsch, August 117f.
Historisch-geographische Pathologie 111f.
hjelms, som verneutstyr 288
hjemmebrenning 182
Hodne, Fritz 269
Holm, Ingebright Lund 210f.
Holmenkollen Sanatorium 212
Holst, Axel, korpslege 271
Holst, Axel, professor 271f., 315
Holst, Frederik 16, 63, 76, 111, 328
Holst, Frederik 74f., 325, 327
Holst, Frederik, og psykiatrien 175f.
Hovedbanen 145f.
Hume, Daniel 58
humoralpatologi 104f.
Husbanken 279
hushjelp 274
husmannsplasser 38
hygiene 15
hygiene og humor 102
hygiene, kombinert med farmakologi og
toksikologi 82
hygiene, som fag 289f.
hygiene, standard 153
hyppighetens paradoks 159
hytter 313
Høegh, Ove 136
Høyland, Ole, mestertyv og utbryterkonge
97
håndvask 112
I en sal på hospitalet, skillingsvise 190
identitetsskaping 279
igler 231f.
individrettet medisin 104
indremedisin, 1800-tallet 230f.
innvandring 38
Isoniacid 223
istid, lille 44f.
jazz 302
Jensen, Knud, los, kolerapasient,
Drammen 99
jernbanen, samfunnsutviklingen og 145f.
jernlunge 317
jordbruk, endringer i 65f.
jordbruk, yrkesrisiko 288
jordmorskole, København, fra 1787 241
jordmoryrket, forandring av 243
jordmødre 241f.
jordmødre, arbeidsoppgaver 243
Juell, Hans Lemmich 203k
kall 236f.
kall, profesjon og 246f.
kapervirksomhet 51
karantene 99
karbolspray 229
Karl XII 49
Karlsøy 304
katolske menigheter 251f.
kaverner 190

Kellner, Carl 128
 Keyser, Jens Jacob 76
 Kibong'oto Hospital, for tuberkulose,
 Tanzania 223
 Kielerfreden 68f.
 kikhoste 1795 32
 kirkebøker 16
 kirurgi, 1950-årene 319
 Kjærheim, Kristina 241
 kjærlighet, betraktet som sykdom 157
 Kjølstad, Gunder Nielsen 232
 kjønnsykdommer 1882 184
 kjønnsykdommer 318f.
 klassestruktur, boligbygging og, 1800-tallet
 264f.
 klassifikasjon, betydning av 164
 klima, kaldt, 1700-tallet 48
 klimahistorie 44f.
 klyngetun 293
 Knappschaftskassen 147
 kobolt 143f.
 Koch, Robert 190, 201, 325
 Kochs postulater 201
 kohorteffekten 325f.
 kohortperspektivet, folkehelse og 310f.
 Koldfeber (malaria) 1795 32
 kolera 13, 95f., 325
 kolera 1853 126f.
 kolera 1853, Rikshospitalets kloakk 131
 kolera, humor 101f.
 kolera, menneskesyn 100f.
 kolera, mortalitet og letalitet 97f.
 koleraepidemien, Frederik Holst og 97
 kolerakarikatur 101
 kolerakirkegårder 99f.
 kolerapasienter, fremmedgjøring overfor
 102
 koleraplakaten 1848 114f.
 kolerallasaretter 99f.
 kolonier, lepra og 137
 kolonihager 275f.
 kolonimakter, helsestatistikk 122
 kommunalt selvstyre, fra 1838 96
 kommunalt selvstyre, helse og 296
 kommunestyrevedtak, kilde til
 helseprioriteringer 303
 kommunikasjon, klinisk 306f.
 Kongsberg 1795 19f.
 Kongsberg 28f.
 Kongsberg, sykdommer 1795 30f.
 konjakk, mot spanskesyke, i forbudstiden
 301
 kontekst, sykdom i 104
 konteksthistorie, helse og 310f.
 Konventikkelplakaten av 1741 140
 kopper 1795 32
 koppevaksinasjon 37
 kornmagasiner 45
 kornpriser 44f.
 korrupsjon 64
 Kraft, Jens 122
 krig 1814 69f.
 krig 49f.
 krig, først på 1800-tallet 51
 krig, Store nordiske 50
 Krim-krigen 1853-1856 125f., 137
 krise, demografisk 35, 50
 kriser, 1700-talls 43f.
 Kristiania Sundhedskommisjon 272
 Kristiania, 1890-års-kvartal, indre 267
 Krohg, Christian 185f., 195f., 325
 Krohgstøtten Sykehus 250
 Krokann, Inge 65
 Kubrik, Stanley 188
 kulturmigrasjon, fra by til land 270f.
 kuropphold 209f.
 kursteder 209f.
 kvakksalver 160, 231
 kvener 149
 kysthospitaller 215f.
 laboratoriemedisin 316f.
 Laënnec, René 202
 Laki (vulkan) 43
 Landskogtakseringen, fra 1919 271
 Lange, Balthazar Conrad, arkitekt 212
 langtidselementene 11f.
 Langaard, Mads, gründer 182
 Larsnes, Gurskøy 305
 Larvik, bybrann 1902 165
 Le Play, Pierre Guillaume Frédéric,
 sosiolog 144
 legekontakter 159f.
 legene, omkring 1900 226f.
 legepraksis, privat, 1800-tallet, og sosial
 ulikhet 233f.
 leger, kvinnelige 238f.
 leger, offentlige, 1800-tallet 227
 leger, og apotek, Norge 1827 87

leger, videre- og etterutdanning 227f.
 legerolle, nasjonal 93
 legerollen 130
 legestanden, Den norske Lægeforening og
 238
 Legevakten, Kristiania/Oslo 255
 Leitz Wetzlar 128
 lek, trygg, barns 274
 lekmannsoppfatninger 163
 lepra 133f., 325
 leprabasillen, beskrivelse 1873 137
 Lepraregisteret 125f., 136f.
 letalitet 159
 Leubuscher, Rudolf 126
 liggehaller, for tuberkulosepasienter 213f.
 Lille Tøyen tuberkulosesanatorium for
 barn 219
 Lillestrøm 146f.
 Linné, Carl von 73
 lisensiatgrad, medisin, Frederik Holst 1816
 74
 Lister, Joseph 229
 livsfase, betydning for trivsel 276f.
 Lochmann, Ernst Ferdinand 132f., 170f.,
 203, 271
 Lochmann, Ernst Ferdinand, kvinnelige
 leger og 239
 Losting, Johan Ludvig, kunstner 136
 lungebetennelse 162
 Lungegaardshospitalet, Bergen 133
Lungespesialisten, maleri, Finn Faaborg 307
 lungetuberkulose, kirurgi ved 215
 Lyster Sanatorium (Harastølen) 218
 Læseselskabet 88f.
 Løchen, Kalle, kunstner 258
 Löffler, Friedrich 201
 Løkken 28
 løkker, storbyer 280
 Mackenbach, Johan P. 171f.
 Major, Herman Wedel 177f.
 Malthus, Thomas 58
 Malthus, Thomas, mat på reise 107
 Mamelund, Svenn-Erik 300
 mangesysleri 285
 Mann, Thomas 211
 Mantoux-prøve 221
 Maren i Myra, mumifisert kolerapasient
 102
 margarin 292
 markedets usynlige hånd 58
 marsrevolusjonen 1848, Berlin 126
 mat, industriell produksjon og distribusjon
 291
 Mathijsen, Antonius 229
 medical geography 111f.
 Medicinerforeningen 93
Medicinsche Reform 126
 medisin, som akademisk fag i Norge 68f.
 medisinalberetningene 16, 123, 151f.
 medisinalberetningene, som sannhetsvitner
 303f.
 medisinsk geografi 117f.
 medisinske miljøer, Christiania og Bergen
 130f.
 menneskesyn, og kolera 100f.
 meteorologiske institutter 44
 miasmer 103f., 108, 112
 middelklasse, tjenesteytende, ny, på landet
 270
 middelklasse, urban, mellomkrigstiden
 301f.
 migrasjon 38f., 259f.
 migrasjon, intern, helse og 147f.
 migrasjon, norsk, generasjonsforskjeller
 259f.
 mikroskop 128f.
 Militærhospitalet fra 1807 70, 83f.
 militærmedisin 143, 227
 militærtjeneste, og giftermål 62
 Mjøen, John Fredrik Tank 213
 Modum 28
 Modum Blaafarveværk 143f.
 Modum, som variert industristed 155
 Morgagni, Giovanni Battista 107
 mortalitet 159
 Morton, William Thomas Green, Boston
 229
 Moseng, Ole Georg 202f.
 Mossekonvensjonen 69
 Munch, Edvard 197, 301f.
 Munk, Hans 122
 Munthe, Axel, svensk motelege 237
 Munthe, Margrethe 207, 306, 325
 Myhre, Jan Eivind 63
 Müller, Brostrup Marius 223f.
 Møller-Christensen, Vilhelm 192
 møteplasser, uformelle, Oldenburg 275
 nasjonsbygging 139f.

Natteløberi 183
 naturforskermøter, skandinaviske 142
 Natvig, Haakon 289, 315
 nerve- eller forråtnelsesfeber 1795 31
 nervefeber 54
 Nightingale, Florence 137
Nordisk medicin 93
 Norge, som fattig land 63f.
 Norges Bank 95f., 97
 Norges Tannlegehøiskole 152
 normaltilstand, demografisk, ny 32
 normaltilstand, demografisk, gammel 28f.
Norsk Magazin for Lægevidenskab 93
 Norske Kvinners Sanitetsforening 214f.
 Numsen, Mathias 133f.
 næringsmiddelhygiene 290f., 316
 odontologi, som fag 152
 offentlig ansvar, for helsetjenesten,
 tuberkulose og 223
 Oldenburg, Ray, sosiolog 275f.
 Olsen, A., bademester 244
 oppdatering, faglig, leger 237f.
 oppstand 1818 96
 optikk 128f.
 ormesyke 1795 32
 Oslo 1800 11f.
 Oslo 2025 12f.
 Oslo Hospital 12
 Overbecks rejuvenator 308
 overvekt 320
 ovner, komfyrer og 292
 Parkinsonsymptomer, etter spanskesyken
 301
 paraaminosalicylsyre (PAS) 223
 pass 51
 Pasteur, Louis 201, 229
 paternalisme, i legerollen 236f.
 Pedersen, Sverre, arkitekturprofessor 281
 pensjonater 277
 Pirogov, Nikolay 137
 Pirquet-prøve 221
 places, three, Oldenburgs 275f.
 Plathe, Maggie 237
 Pleiestiftelse nr. 1, Bergen 133
 pneumothoraxbehandling 215
 poliomyelitt 1951-1952 316f.
 poliovaksine 317
 poteter 45
 p-piller 318
 prekliniske fag, til Karl Johans gate 1852
 131
 preliminarister 93
 preparatsamling, anatomisk, Michael
 Skjelderups 74
 prestisje, faglig, leger, transisjon 237
 prevensjon 318
 primærhelsetjenesten, mangelfulle data om
 297f.
 Prinds Christian Augusts Minde 12
 privatklinikker 232
 profesjon, kjennetegn 94
 profesjonsmarkør, kall som 236f.
 prostitusjon 182f.
 psykiatri, 1950-årene 320
 psykiatri, akademisk fag i Norge 187
 psykiatri, Norge 174f.
 psykoanalyse 187f.
 psykofarmaka, 1950-årene 320
 pull-faktorer 38
 push-faktorer 38
 Qvam, Fredrikke Marie 214f., 325
 Qvam, Ole Anton 214
 radesyke 32, 111, 162
 rakitt, fødsler og 243
 Rathke, Jens 76
 religion, sykdomsmestring og 199'
 reproduktiv atferd, styring av 61f.
 responsa medica 79, 86
 rettsmedisin 86
 revir, barns 280f.
 revmatiske sykdommer, badeanstalter og
 210
 revolusjoner 1848 139f.
 Rikshospitalet, murbygning, Grubbegata
 130f.
 Rikshospitalet, åpning 1826 82f.
 Rinnan, Frode, arkitekt 322
 Rodeløkka 274
 rollebilde, legens 226f.
 rollebilde, legens, glidning i 235f.
 rollebilde, sykepleiernes 246f.
 romvolum, boliger 273
 rosen 161
 Rosing, Karoline Elisabeth Cornelia, 242
 Rosted, Henrik 19f.
 Rotvold Asyl 178
 Røde Kors 137
 Røros 28

røyking 320
 Saint Leger, A de, Modum 1845 144
 salinsk behandling, kolera 105
 samfunnsmedisin 14f.
 samfunnsmedisin, Virchow, nyorientering 127f.
 samvariasjon, årsakssammenhenger og 200f.
 sanatorier 209f.
 Sande, kommune på Sunnmøre 305
 sanitetforeningene, og tuberkulosen 213f.
 Sankt Josephs Hospital, Fredrikstad 251f.
 Scheel, Olaf 220
 Schirmer, Heinrich Ernst 177
 Schiøtz, Carl 221, 315
 Schiøtz, Hjalmar 152
 Schnitzler, Arthur 187f.
 Schönberg, Edvard, kvinnelige leger og 239
 screeningsprogrammer 162
 sedvane, treghetsfaktor 305
Sehportrett i spanskesyken. Maleri, Edvard Munch 1919 302
 semiurbanisering 282
 Semmelweis, Ignaz 112f.””
 sildebod, Bergen 154
 Silseth, Osvald, distriktslege 305
 sinnssykeloven 1848 177
 skabbmidd 108
 skader, nytt mønster 147
 skandinavismen 142f.
 skarlagensfeber 1795 32
 Skjelderup, Michael 68
 Skjelderup, Michael, forelesninger 78f.
 skjørbuk 1795 31
 Skogheim, Dag 199, 211
 skolefrokost, Oslo 1930 306
 skolehelsetjenesten 221
 Skredsvig, Christian 237
 skrofulose 215
 Skålevåg, Svein Atle 177
 slaktehuset, Grønland, Oslo 290
 Slesvigske krig, første og andre 142
 Smith, Adam 58
 smittsomme sykdommer, urbanisering og 166f.
 smør 292
 Snow, John 112f.
 Sofies gate, Oslo 267
 Sogner, Sølvi 61
 Sokolowsko (Görbersdorf) 210f.
 Solferino, slag 1859 137
 Soria Moria 212
 sosiale forskjeller, 1900-tall 295f.
 sosialhygiene 289f.
 sosialhygiene, 1920-årene 306
 Sotra, kolerakirkegård 100
 Spanskesyken 295, 300f.
 Spanskesyken, samspill med andre sykdommer 301
 spedalskhet 133f.
 spedbarnsdødelighet 17f., 303
 spesialistregler, leger 237
 spesialsykehus 90
 sporveier, Kristiania 274
 spytt, smittespredning og 206f.
 Spångberg, Marie 238f.
 St. Hanshaugen, Oslo 265
 St. Jørgens Hospital, Bergen 90, 133f.
 stabilitet, i boforhold 276f.
 stadskonduktør 262f.
 stasjonsbyer 270f.
 Statens institutt for folkehelse 306
 statsmedisin 15
 status, sosial, legeyrket, 1800-tallet 227
 Stavern 215
 stedsplanlegging, som fagfelt 280f.
 stetoskopet, innføringen av 202
 Stevens, Wilhelm 105
 stigma, ved tuberkulose 194f.
 stivkrampe 317
 Stockmann, Tomas 170f.
 Store nordiske krig 50
 storflom 1860 49,149
 Storm, Johan Lauritz 99
 Storofsen 1789 49, 149
 streptokokker, hemolytiske 317
 streptomycin 209f., 223
 studentatferd, normer for 97
 studenter, uteliv 184
 subsistence farming 48
 sult 44f.
Sult, roman, Knut Hamsun 1890 269
 Sundhedscommission, Norge 14
 Sundhedsloven av 1860 126, 148
 Sundt, Eilert 65f.,146, 183, 324, 326
 Sundts lov 65f.
 Sundtske bølger 65f.

- Sunnmøre, helseforhold 1925 305
sveitserhus 270f.
Sverige, nødsår 1867-1869 149
Sverige, nødsår, sosial urettferdighet 149
svinnsott 190f.
syfilis 318
sykdom, aksept for 286
sykdom, angst for 160
sykdom, anliggende mellom pasient og system 306f.
sykdom, begrep med utstrekning 104f.
sykdom, som premiss for tiltak 100
sykdommer, smittsomme 51f
sykdomsbetegnelser, 1700-tallet 54
sykdomsforløp, ytringsformer 104f.
sykdomsfølelse 160
sykdomskonstitusjon 103f., 108
sykdomsoppfatning, storsamfunnets 163
sykdomsoppfatning, helsemyndighetens 163
sykdomsoppfatning, helsepersonellets 163
sykdomsoppfatning, lekfolks 163f.
sykdomsoppfatning, politikk og 109
sykdomsoppfatning, utvikling av 153
sykebesøk 315
sykehus og helseinstitusjoner, kommunale 250f.
sykehus, glidende overgang overfor privat legepraksis 251
sykehus, helseinstitusjoner, utviklingsveier 248f.
sykehus, hva er det? 90
sykehus, norske 1832-1833 118f.
sykehus, panoptisk 175f.
sykehusbygging, 1950-tallet 316
sykehusinnleggelse 159
sykehussenger, Kristiania 1903 254
sykelighet, diagnostisert 162f.
sykelighet, diagnostisert, som premiss 165f.
sykelighet, forvaltet 162f., 307
sykelighet, forvaltet 307
sykelighet, naturlig 160f.
sykelighet, omformet 161f.
sykelighet, opplevd 160f.
sykelighetsløken 158f.
sykepleie, som fag 137
sykepleiere 244f.
sypiker 285
Sølvskatten 95f.
- Sørenssen, Niels Berner 71, 78f., 231
Tacit knowledge 151, 285, 292f.
tall, nødvendighet av, Frederik Holst 104
Tambora (vulkan) 43
tannverk 152
tekstanalyse, medisinalberetningene 167f.
Terje Vigen, dikt 44
Thaulow, Heinrich Arnold 144, 210
The magic mountain, roman, Thomas Mann 211
The origin of species 1859 125f.
Theatrum anatomico-chirurgicum, København 70
Therapia generalis 73
Therapia specialis 73
Thiis-Evensen sr., Eyvind 289
Thrane, David 141
Thrane, Marcus 141f.
Thrane, Waldemar 86
Thulstrup, Magnus Andreas 69f. 78f.
Tidsskrift for Den norske legeforening 93
Tidsskrift for Naturvidenskaberne 86
tidsskriftabonnementer 1826 91f.
tjueårene, de glade 295f.
toaletter, 1890-bebyggelse 267
Tode, Johann Clemens 15, 157
tonometer, Schiøtz' modell 152
topografiske beskrivelser 122
Torgslaget, 17. mai 1829 97
trafikkulykker 163
trangboddhet 273
Traumnovelle 188
treforedlingsindustrien 155
trening 321
Trolldomsfjellet, roman, Thomas Mann 211
tropical medicine 122
trygdeordninger 253
tuberkulose 10, 162, 169f., 189f., 296, 325
tuberkulose 1795 30f.
tuberkulose, arvelighet ved 203
tuberkulose, eldre historie 192f.
tuberkulose, knute, Virchow, tegning 129f.
tuberkulose, sett som transisjon 13
tuberkulose, som omkostning ved urbanisering 189
tuberkulose, årsakstenkning 200f.
tuberkulosearbeid, som dugnad 213f.
tuberkulosebekjempelse, motstand mot 202

tuberkulosehjem 209f.
 tuberkulosehjem, i kommunene 214f.
 Tuberkuloseloven 1900 202, 207, 296
 tuberkuloseplakaten 1889 203f.
 tuberkuloseproblemet, faseforskyvning
 191f.
 tuberkulosesanatorier, kultur ved 210f.
 tuberkulosesanatorier, Norge 1935 214
 TV, innføring av 313f.
 tyfoidfeber 31
 Tyttebærkrigen 1788 50f.
 tæring 190f.
 ulikhet, sosial, Marcus Thrane 142
 ulikheter, sosiale, i sosialdemokratiet 313
 Ullevål sykehus 108f., 253f.
 undervisning, medisinere, 1827 78f.
 undervisningshospital 83f-
 undervisningsmodeller 73 f., 77
 urbanisering 38f., 64, 259f., 325
 urbanisering, smittsomme sykdommer og
 166f.
 urinveisinfeksjoner 318
 utedoer, i byer 264
 utleie, 1800-tallets boliger 268
 utukt 183
 utvandring 38
 uår 43f.
 vaksine, BCG mot tuberkulose 220f.
 vaksineprogrammer 162
 vann, forurenset, kolera 1853 126
 vannforsyning 265
 vannklosetter 264
 Vardåsen tuberkulosesanatorium 220f.
 Vaterland 262
 velferd, 1900-tall 296
 velferdssamfunnet, utvikling av, Norge 109
 verdensorden, hierarkisk 106f.
 verdensutstilling, Paris 1878 310f.
 Vesalius, Andreas 106
 veterinærmedisin 193
 Virchow, Rudolf 107, 125f.
Virchows Archiv 126
 Vogt, Ragnar 187
 Voksenkollen sanatorium 212
 vulkanutbrudd 43
 Wergeland, Henrik 210
 Westye Egebergs gate, Oslo 266
 Wildenvey, Herman 198f.
 Wisbech, Christian 81
 yrke, som folkehelseerisiko 153f.
 yrkeslivet, som helsefaktor 285f.
 yrkesrisiko, 1700-tallet 30f.
 yrkesrisiko, holdninger til 288
 Zeiss 128
 ølbrygging 182
 Østby, Lars 300
 Østkantsykehuset, Valle-Hovin 220
 øvelsesselskap, medisinerstudenter 93
 øyesykdommer 152f.
 Ålesund 305
 årelating 104f.
 årsakssammenhenger, samvariasjon og
 200f.
 Aaseie, Sørine Eriksdatter, jordmor 241f.